

Tecnologia i democràcia

Definició!

@2

Tecnologia, femení, ciència de les arts industrials (font DIEC2). Si estenem una mica més el concepte, tecnologia és el coneixement i l'ús de les eines i les tècniques per a controlar, modificar i influir en l'entorn (font viquipedia.cat); tot estenent el concepte, "això implica el desenvolupament i l'aplicació d'eines, màquines, materials, tècniques, sistemes i processos".

Si estem d'acord en aquests concepte, podem continuar.

Quin impacte té la tecnologia en la democràcia i, en general, en la política?

@3

Si revisem la història, veurem que hi han invents que han canviat radicalment la manera de fer dels humans, com ara la roda, la terrissa, la metal·lúrgia, la construcció, etc. Podem dir que la tecnologia és un element de gran impacte en la vida de la nostra societat, en tots els temps, no hi ha cap dubte.

Pel que fa a la política, l'impacte de la tecnologia ha estat més aviat minso. En realitat, fins l'aparició de la impremta la única tecnologia aplicada a la democràcia ha estat l'escriptura -i no sempre- i la immaterial dels processos i els càlculs. Els processos electius, el recompte de vots, el disseny d'estructures de poder executiu, la creació d'assemblees legislatives, són elements que podem considerar aplicacions de la tecnologia de processos i del càlcul. El que si podem saber és que el coneixement tècnic, així com el coneixement de l'escriptura no és pas garantia de qualitat democràtica, i de vegades ni tan sol de democràcia.

@4

Els indis nord-americans, amb un nivell de desenvolupament inferior al europeu i amb sis segles d'antelació a la independència dels colons britànics, van crear una estructura política complexa, amb una constitució de 117 articles tramesa oralment i amb un paper de poder civil exclusivament per a la dona. I estem parlant del 1142!

Podem concloure, doncs, que la capacitat tecnològica no està lligada amb la qualitat democràtica.

La primera eina política

@5

Sembla ser que el 31 d'octubre de 1517, en Martí Luter va penjar a la porta de l'església del palau de Wittenberg, un escrit teològic qüestionant una de les pràctiques de l'església catòlica per a recaptar diners, les indulgències. Aquest escrit, conegut com les 95 tesis i redactat en llatí, va ser traduït a l'alemany i va assolir una gran difusió gràcies a l'ús de la impremta per a copiar-ho. Això va proporcionar una gran popularitat a en Martí Luter, fet que li va ajudar força en el procés de reforma que volia engegar.

@6

Va ser, doncs, la primera vegada que la tecnologia -la impremta- influïa decisivament en un conflicte polític. Perquè tot i que parlem de religió, en realitat tot plegat era una qüestió de política. Recordem que en aquesta època, l'església mantenia gran influència sobre els regnes *cristians* Europeus i les seves decisions sovint abocaven a la guerra entre diferents regnes.

Els avenços a l'edat moderna

@7

D'ençà d'aquests fets, però, la influència de la tecnologia en la democràcia ha estat molt minsa i només en alguns aspectes perifèrics, com ara elaboració del cens, màquines de votar, comunicacions per a recopilar els resultats de les votacions, etc.

La informàtica

@8

La informàtica és una tecnologia que se n'ocupa de la informació, de gestionar-la, transportar-la, revisar-la, contrastar-la, estudiar-la, etc. I quan parlem d'informació estem parlant de qualsevol mena d'informació, com ara l'escriptura, el so, la imatge, etc. Aquesta tecnologia sí que ha canviat radicalment la manera de fer de les persones i les societats. Els negocis, l'oci, les relacions entre persones, tot ha estat canviat gràcies a les tecnologies informàtiques i de comunicació.

Penseu com era la vida fa vint anys; us en recordeu? Fa vertigen només pensar en les coses que podem fer ara i que en aquella època eren coses *del futur*.

I és que el futur ja ha arribat, de fet fa temps que ha arribat. I la tecnologia que tenim al nostre abast és un motor de canvi excepcional.

Dret a expressar-se i dret a informar-se

@9

Dos drets dels anomenats fonamentals, el d'expressar-se i el d'informar-se, al món occidental no

estan pas garantits, ja que no s'hi donen en igualtat de condicions. Si penseu en els grans mitjans de comunicació i en la poca imparcialitat que demostren una i una altra vegada, ens adonem que és absolutament desigual l'exercici d'aquest dret.

Blogs i llibertat d'expressió i d'informació

@10

De quina manera podem equilibrar aquesta desigualtat? En principi necessitem un mitjà d'accés universal, vaja que no hi hagi qui en tingui i qui no en tingui, sinó que tothom pugui tenir-ne.

Mitjà d'accés universal

A més, aquest mitjà no pot limitar el nombre de receptors, sinó que tothom ha de poder accedir al mateix nombre de persones receptores.

Mateixa audiència per a tothom

També ha de ser quelcom econòmic, molt econòmic, de tal manera que tothom hi pugui accedir, sense discriminacions econòmiques.

Econòmicament assolidor

I, per últim, que sigui senzill d'emprar, que no s'escaigui gaire coneixement tècnic. L'aprenentatge de l'ús d'aquest mitjà ha de ser molt curt i senzill.

Fàcil d'emprar

Potser, fa anys, qualsevol pensaria que estem fent novel·la de ciència-ficció. Però la realitat és que aquest mitjà existeix, i és diu 'blogs'

Prova pràctica d'Internet en la vida política

@11

La demostració pràctica de les possibilitats del blog per a articular una opinió veritablement pública, és a dir, de tots, va ser amb el procés de reforma de l'estatut del Principat. Els interessos polítics estaven en aprovar l'estatut i una bona part de la opinió pública catalana va articular la seva disconformitat per mitjà dels blogs.

Tot i que no es va aconseguir canviar el resultat final, és a dir, l'aprovació de l'estatut, si que es va veure que el moviment generat als blogs va tenir incidència en l'opinió pública. Si observem el resultat i tot i tenint en compta la importància del referèndum, hi va haver una gran abstenció (cansament) i un gran vot mobilitzat en contra o en blanc.

I el futur?

@12

Com pot influir la tecnologia en el futur de la democràcia? Tot depèn de nosaltres. Podem aprofitar aquesta oportunitat o no. Per a qüestionar com pot ser el futur hem de recordar els fonaments democràtics:

- La democràcia és el sistema per a organitzar les societats de manera pacífica
- La democràcia sorgeix de la societat, la participació ciutadana ha de ser un dret
- Els afers públics són afers de tots i cadascú dels individus de la societat. Això és responsabilitat

@13

La democràcia s'organitza en tres elements, anomenats poders, els quals desenvolupen un paper específic i essencial:

- Poder legislatiu (redacció de lleis)
- Poder executiu (posa en pràctica les lleis, organitzant, gestionant i administrant els recursos al seu abast)
- Poder judicial (resol conflictes entre ciutadans)

Hi han altres elements democràtics, però formen part dels poders anteriors. Especial atenció, però, mereixen les forces de seguretat. La violència és sempre un element incòmode, per molt que a vegades s'escaigui. El control de les forces de seguretat correspon al govern. Podem considerar les forces de seguretat com un subpoder.

@14

La democràcia ha de garantir, entre d'altres, els següents drets:

- Dret de participació del ciutadà.
- Dret de la societat a controlar els poders de l'estat.
- Dret de d'oposició, contra accions, persones o grups (govern)

Estructuració democràtica amb tecnologia

@15

L'estructuració democràtica amb noves tecnologies podria articular-se al voltant dels següents elements:

1. Espai electiu
2. Espai legislatiu
3. Espai de supervisió i control
4. Espai judicial

Espai electiu

@16

L'espai electiu habilita una nova dinàmica electoral aprofitant els sistemes electrònics. Aquests

sistemes electrònics són:

- Vot electrònic
- Certificat digital
- Campanya electrònica: blog, fòrums i videoblogs

Aquestes tecnologies permeten de celebrar eleccions més econòmiques, més àgils i més sovint.

No cal imprimir butlletes, ni repartir-les, ni cal establir col·legis electorals, ni constituir meses electorals.

Les convocatòries s'hi fan amb sistemes electrònics (sms, o correu electrònic).

La votació és fa per Internet, amb el certificat digital d'ús personal (CatCert). Els receptors de vots són redundats, amb diversos agents preferentment antagònics, per tal de garantir el resultat. Es pot votar des de qualsevol part del món, el certificat demostra la identitat.

Les campanyes s'hi desenvolupen per mitjà de blogs, fòrums, wikis i videoblogs. D'antuvi hem de garantir la igualtat de mitjans, no s'ha de permetre esmerçar recursos (diners o d'altres) en fer campanya *extra*.

Espai legislatiu

@17

L'acció de legislar es fa per propostes de llei. Les propostes de llei han de passar un procés ben definit per tal que esdevinguin lleis. L'acció legislativa és continua, i poden processar-se més d'una proposta alhora.

El procés de legislació d'una proposta és el següent:

1. Una **fase de selecció** de propostes
2. Una **fase de deliberació**, amb aportació d'arguments, modificació del text, etc.
3. Una **fase de votació**, on s'ha de produir una votació en favor o en contra de l'aprovació
4. Una **fase d'encaix tècnic**, en la qual experts juristes (judicial) revisen el text per tal de donar la forma adient per a la pràctica executiva i judicial.
5. Una **fase de revisió** del text resultant de la fase anterior, per tal d'evitar que s'hagi desvirtuat l'esperit de la idea original
6. Una **fase de planificació** de posta en pràctica
7. Promulgació de la llei i posta en pràctica

Selecció de propostes

Aquesta fase ha de permetre que qualsevol hi pugui aportar propostes de llei o idees. D'entre totes les aportades, algunes seran *acceptades* i d'altres no. L'acceptació o rebuig es farà per mitjà de vot de recolzament. El procés de selecció ha de mirar d'oferir igualtat d'oportunitats a tothom.

Les propostes es relacionaran en una llista per estricte ordre d'arribada. Les propostes que encapçalen la llista es presentaran a un taulell durant un temps. Passat aquest temps, aquestes propostes sortiran de la llista i deixaran pas a les següents. Les propostes que surtin de la llista s'emmagatzemaran en un registre històric per tal que no es perdin.

Aquest procés rotatiu garanteix que les propostes tindran les mateixes oportunitats de ser vistes per

tothom i impedim que un grup contrari a una proposta pugui *tapar-la* amb una pluja de noves propostes.

Qualsevol pot fer una ullada a la llista d'idees i votar per les que vulgui. Quan el nombre de vots d'una idea assoleixi un nombre determinat, la idea passarà a l'espai de deliberació.

Deliberació

El debat es fa amb eines de publicació d'informació, semblant a blogs, però que permeten establir una estructura determinada. Quelcom semblant a una wiki amb entrades cronològiques.

El *ponent* té la responsabilitat d'articular la *defensa* de la idea, tot aportat documentació, arguments, etc. Tothom hi pot contribuir, bé amb arguments a favor, bé amb crítiques o arguments en contra.

L'aportació que fa cadascú contribueix a enriquir la idea i a fer-la guanyar valor per a més sectors de la societat.

Votació

El debat és fa durant un temps, passat el qual s'ha de votar per tal de saber si ha d'esdevenir una llei

La votació s'hi fa remotament, amb els certificats digitals. El temps per a votar no ha de ser només d'un dia, sinó que pot ser més d'un dia.

Tothom té dret a votar-hi. El resultat decidirà si ha d'esdevenir llei o no,

Encaix tècnic

Les lleis que siguin aprovades, han de passar una revisió tècnica, a càrrec d'experts juristes, per tal de fer-la encaixar en l'estructura tècnica jurídica.

Aquest encaix només serveix per a donar la forma jurídica adient, però no pot, en cap cas, desvirtuar l'esperit de la llei.

El *ponent* haurà d'estar a disposició de la comissió tècnica per tal de resoldre dubtes o preguntes.

Revisió

Un cop acabada la feina de la comissió, el text es torna a revisar públicament. Si s'escau, s'hi introduiran modificacions al text. El responsable d'introduir els canvis és el *ponent*. La comissió ha de ser consultada per tal de fer els canvis de manera tècnicament adient.

Planificació i assignació de recursos

Aquesta fase permet d'establir les accions a dur a terme, els recursos escaients i la planificació

temporal desitjada.

Aquesta tasca es fa amb un representant de l'executiu.

Promulgació i posta en marxa

Es tracta de la publicació oficial al web d'anuncis del govern, de la posta en marxa de la llei. Permet d'establir dates d'inici d'aplicació, en casos on sigui necessari.

Espai de control de l'executiu

@18

L'executiu només se n'encarrega d'executar -mai millor dit- les lleis decidides a l'espai deliberatiu. L'executiu ha de generar informació del progrés de la seva gestió, dels problemes trobats i de la manera en que s'han resolt.

Els ciutadans poden demanar explicacions sobre qualsevol tema, i l'executiu ha de respondre en un temps mínim.

Els ciutadans tenen dret a vetar actuacions, persones o grups. Per això ha d'existir un espai de veto, on qualsevol pot demanar la revisió i veto d'allò que consideri adient. El procés ha de contemplar una fase de selecció, de tal manera que només quan hi ha un grup prou nombrós que recolzi un veto, aquest pugui ser debatut.

El veto ha d'estructurar-se en tres parts: la primera és la contextualització ,és a dir, descriu els fets. La segona part és l'objectiu, és a dir, allò que es demana per a restituir el mal, com ara una dimissió, un canvi de decisió, una compensació, etc. La tercera part és l'argumentació.

El debat d'un veto consisteix en un judici públic, on s'han d'aportar proves i arguments en favor o en contra d'allò que es vol vetar.

Un cop exhaurit el temps de debat, poden passar diverses coses, com ara que l'objecte del veto es reverteixi, com ara una dimissió, la cancel·lació d'una decisió, etc. Això seria la fi del veto, ja que l'objectiu s'hauria assolit

Si no es reverteix la situació, s'ha de procedir a una votació per tal d'aprovar o denegar el veto. Si el resultat és positiu, s'ha d'executar l'objectiu del veto.

Temps per al debat

@19

Si la tecnologia ens permet adquirir productes per Internet; ens permet fer la declaració de la renda i pagar-la sense haver de passar per la delegació d'hisenda; ens permet celebrar conferències amb participants ubicats físicament a centenars o milers de quilòmetres de distància entre si; ens permet fer una carrera universitària des de casa i conciliar la vida personal amb l'estudi; si ens permet assabentar-nos en qüestió de minuts del que passa a l'altra banda del món, amb imatges i só en

directe; si podem compartir videoclips amb qualsevol persona del món; perquè no comencem a treballar i ha enraonar com organitzar-nos democràtica i políticament amb ajuda de la tecnologia? Perquè no comencem a decidir com volen que sigui la política d'aquest nou mil·lenni.

Aquestes són, només, algunes idees. Només vull deixar clar que la tecnologia necessària per a dur a terme tot el que hi he descrit, ja hi existeix. Només cal començar a definir noves mares jurídics i legals, noves estructures polítiques i administratives. Només hem de bastir l'estat que volem per a nosaltres i pels nostres fills.

Moltes gràcies!